

MÚZEUM

3/2012 ROČNÍK LVIII

Metodický, študijný a informačný časopis pre zamestnancov múzeí a galérií

Guidance, study and information review for museum and art gallery staff

Vydáva Slovenské národné múzeum s finančným príspevkom Ministerstva kultúry SR

Publish Slovak National Museum with financial support of the Ministry of Culture of the Slovak Republic

Adresa redakcie**- Correspondence with the Editor**

Slovenské národné múzeum, Časopis MÚZEUM
Vajanského nábr. 2, P.O.Box 13, 810 06 Bratislava 16
e-mail: kabinet@snm.sk;
URL: <http://www.snm.sk/?muzeum-casopis>
tel.: +421 2 2046 9141

Redakčná rada – Editorial Board

Mgr. Gábor Hushegyi (predseda), PhDr. Zdeněk Farkaš, Ph.D.,
Mgr. Barbora Geržová, PhDr. Mária Halmová,
Mgr. Dominik Hrdý, PhDr. Marianna Janoštinová,
Mgr. Marta Janovičková, Mgr. Katarína Kamenská,
Mgr. Ján Kautman, PhDr. Viera Majchrovicová,
PhDr. Gabriela Podušelová, Mgr. Art. Aneta Španová,
Mgr. Zuzana Šullová

Redaktori – Editors

PaedDr. Rastislav Púdelka (šéfredaktor)
e-mail: rastislav.pudelka@snm.sk; tel.: +421 2 2046 9114

PhDr. Gabriela Podušelová (zodpovedná redaktorka)
e-mail: gabriela.poduselova@snm.sk; tel.: +421 2 2046 9165

Mgr. Gabriela Kochanová
e-mail: gabika.kochanova@snm.sk; tel.: +421 2 2046 9141

Mgr. Barbora Vašková
e-mail: barbora.vaskova@snm.sk; tel.: +421 2 2046 9147

Tajomníčka redakcie – Secretary of the Editor, Subscription Address

Gizela Bendeová
e-mail: public@snm.sk; tel.: +421 2 2049 1231

Grafická úprava a sadzba – Design and Typesetting/Layout

Clara Design Studio, s. r. o.; tel.: +421 903 444 427

Tlač – Printed by

Vydavateľské družstvo LÚČ, s. r. o., Bratislava

Preklad abstraktov – Translated abstracts

PhDr. Helena Le Sage

Vychádza štvrtročne – Quarterly review

Cena 1 čísla: 3 € – Price: 3 €/issue

Ročné predplatné: 10 € + poštovné
Yearly Subscription: 10 € + postage

Náklad: 600 ks – Edition: 600

Nevyžiadané rukopisy sa nevracajú
Unsolicited manuscripts will not be returned to the author

Registračné číslo: MK SR EV 2940/09; ISSN 0027-5263

© Autorské práva vyhradené. Rozmnožovanie textu, fotografií, peroviek a údajov v elektronickej podobe len s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa

© All rights reserved. No reproduction of text, photographs, pen sketches and data in the electronic form is allowed without a prior written permission of the editor

Na 1. strane obálky – Front Cover

Zo zbierky motýľov Ivana Zbiňovského, 1908, SNM-Múzeum Andreja Kmeťa, Martin, Foto: S. Očka
From the butterfly collection by Ivan Zbiňovský, 1908, SNM-Andrej Kmeť Museum, Martin. Photo: S. Očka
Brsnica čučoriedková, brsnica pravá, kľukva močiarna, Jacob Xaver Schmuzer, 1790 – 1800, ocelorytina, SMOPAJ. Foto: J. Goralski
Bilberry, mountberry, cranberry, Jacob Xaver Schmuzer, 1790 – 1800, steel engraving, SMOPAJ. Photo: J. Goralski

Na 4. strane obálky – Back Cover

Strychnos colubrina a *Cordia Sebestena*, Jacob Xaver Schmuzer, 1790 – 1800, ocelorytina, SMOPAJ. Foto: J. Goralski
Strychnos colubrina and Cordia Sebestena, Jacob Xaver Schmuzer, 1790 – 1800, steel engraving, SMOPAJ. Photo: J. Goralski

HLAVNÁ TÉMA • MAIN TOPIC

1
Dana Šubová – Iveta Korenková – Monika Orvošová – Alena Benová – Kristína Urbanová: Prírodovedná zbierka Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva
Dana Šubová – Iveta Korenková – Monika Orvošová – Alena Benová – Kristína Urbanová: Natural science collection of the Slovak Museum of Nature Protection and Speleology

5
Ladislav Hlůška – Viktória Urbanová: Päťdesiatpäť rokov činnosti v oblasti prírodovedných disciplín v Považskom múzeu v Žiline
Ladislav Hlůška – Viktória Urbanová: Fifty five years of activity in natural science in the Považské Museum in Žilina

9
Andrej Bendík: Mineralogické zbierky v SNM-Múzeu Andreja Kmeťa v Martine
Andrej Bendík: Mineralogical collection of the SNM-Andrej Kmeť Museum in Martin

MÚZEJNÉ ZBIERKY • MUSEUM COLLECTIONS

11
Vladimír Straka: Storočná zbierka motýľov – dar Ivana Zbiňovského
Vladimír Straka: One-hundred-year-old butterfly collection – donation by Ivan Zbiňovský

TEÓRIA A METODIKA • THEORY AND METHODICS

13
Jana Kušníkrová: Reštaurovanie troch najstarších tlačí z historického knižničného fondu Podtatranského múzea v Poprade
Jana Kušníkrová: Restoration of three oldest prints in the historical library fund in the Podtatranské Museum in Poprad

VZDELÁVANIE A KOMUNIKÁČIA V MÚZEÁCH • EDUCATION AND COMMUNICATION IN MUSEUMS

17
Marcela Lukáčová: Vzdelávacie služby galérií pre dospelé publikum
Marcela Lukáčová: Education services of art galleries for adults

19
Elena Zahradníková: Klub vzdelávania tretieho veku. Zopár postrehov k edukačným aktivitám SNM v Martine
Elena Zahradníková: Third age education club. A few notes on educational activities of the SNM in Martin

PREZENTAČNÁ ČINNOSŤ MÚZEÍ • MUSEUM PRESENTATION ACTIVITIES

21
Anna Ďurišová – Barbara Zahradníková: Nová paleontologická expozícia Príbeh života na Zemi
Anna Ďurišová – Barbara Zahradníková: A New palaeontological exhibition "The Story of Life on the Earth"

23
Andrej Bendík: Moji známi z divočiny – zvieratá ako živé
Andrej Bendík: My acquaintances from the wilderness – as if live animals

24
Tatiana Figurová: Les v zrkadle vedy
Tatiana Figurová: Forest in the mirror of science

25
Zuzana Vášaryová: Merkur a príbeh kontaktnej šošovky
Zuzana Vášaryová: Merkur and the story of the contact lense

27
Eva Sitášová – Miroslav Fulín: Skvosty z prírodovedných zbierok Východoslovenského múzea v Košiciach
Eva Sitášová – Miroslav Fulín: Treasures from natural science collections of the East Slovakian Museum in Košice

29
Lubomír Podušel: S nebom nad hlavou... alebo Barbizonská škola – umelci Barbizonu na Slovensku
Lubomír Podušel: With heaven above ... or the Barbizon school – Barbizon artists in Slovakia

30
Daniel Hevier ml.: Franz Liszt a jeho bratislavskí priatelia
Daniel Hevier ml.: Franz Liszt and his Bratislava friends

MÚZEJNÉ ZARIADENIA • MUSEUM EQUIPMENT

33
Jiří Janošik: Nová expozícia Archeologického múzea Veľkej Moravy v Bojně
Jiří Janošik: A New exhibition of the Great Moravian Archaeological Museum in Bojná

35
Gregor Turčan: Stála expozícia hornín a minerálov horného Požitia v Obyciach
Gregor Turčan: A Permanent exhibition of ores and minerals from the Upper Žitava Region in Obyce

INFORMAČNÉ ZDROJE • INFORMATION SOURCES

36
Barbora Vašková: Z výročných správ múzeí SR za rok 2011
Barbora Vašková: From annual reports by Slovak museums for 2011

37
Milan Buday: Tituly Múzeum roka 2011 a Cena Andreja Kmeťa udelené
Milan Buday: Museum of the Year 2011 awards and the Prize of Andrej Kmeť have been granted

40
Zuzana Šullová: Noc múzeí a galérií 2012 na Slovensku
Zuzana Šullová: The Night of Museums and Art Galleries for 2012 in Slovakia

42
Artur Šturmankin: Noc múzeí a galérií 2012 v múzeách SNM
Artur Šturmankin: The Night of Museums and Art Galleries 2012 in SNM museums

44
Redakcia: Festival múzeí Slovenska 2012 v Mestskom múzeu v Šuranech
Redaction: Festival of Slovak Museums 2012 in the Municipal Museum in Šurany

45
Beáta Mihalkovičová: Tradície z hlíny – cesty za poznaním keramickeho dedičstva (TRA-KER)
Beáta Mihalkovičová: Clay traditions – journeys to discover the pottery heritage (TRA-KER)

47
Zuzana Kollárová: Dávid Husz – zakladateľ Podtatranského múzea v Poprade
Zuzana Kollárová: David Husz – founder of the Podtatranské Museum in Poprad

49
Rudolf Šmehýl: Múzeá v Dortmunde
Rudolf Šmehýl: Museums in Dortmund

51
Kamila Pišová: Pojmy a predmety ako súčasť Múzejného tezauru
Kamila Pišová: Notions and objects as part of the Museum Thesaurus

DISKUSIA • DISCUSSION

53
Miroslav Fulín: Úskalia súčasnej tvorby prírodovedných zbierok v múzeách na Slovensku
Miroslav Fulín: The stumbling blocks of current creation of natural science collections in Slovak museums

PERSONÁLIE • PERSONAL DATA

55
Peter Maráky: Cena A. Güntherovej-Mayerovej in memoriam Ladislavovi Šáškymu (1926 – 1996)
Peter Maráky: A. Güntherová-Mayerová Prize in memoriam to Ladislav Šášky (1926 – 1996)

ODBORNÉ PODUJATIA • EVENTS

56
Andrea Jamrichová: Zopár ICOM správ
Andrea Jamrichová: Just a few ICOM items of news

RECENZIE A ANOTÁCIE • BOOK REVIEWS AND ANNOTATIONS

57
Redakcia: Konzervačná veda a technológie pre ochranu kultúrneho dedičstva
Redaction: Conservation science and technologies for the protection of cultural heritage

57
Ladislav Hlůška: Kmetianum XII-2011
Ladislav Hlůška: Kmetianum XII-2011

58
Magdaléna Müllerová: Dobrovoľníci pro kulturu: Dobrovoľnícka činnosť v kultúrnych organizáciách
Magdaléna Müllerová: Volunteers for Culture: Voluntary work in cultural organisations

59
Michala Dubská: O krásnej Kataríne z Budatínskeho hradu
Michala Dubská: Beautiful Catherine from the Budatín Castle